

דרך הכסף

הכשרה פיננסית לצעירים

מערך שיעור למדריך

מפגש מספר 8:

בוקר בא לעבודה

מזרחי טפחות

נושא המפגש: בוקר בא לעבודה

מטרות המפגש:

- הלומדים יכירו דרכים לחיפוש עבודה.
- הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

משך המפגש: כשעה ורבע.

עזרים:

- ציוד להקרנת מצגת וסרטון יוטיוב.
- 2 גיליונות נייר גדולים. על אחד רשומה הכותרת "שאלות שהמעסיק עשוי לשאול אותי" ועל השני רשומה הכותרת "שאלות שאני ארצה לשאול את המעסיק" (בשני צבעים שונים).
- טושים בשני צבעים שונים.

חומרים לחלוקה ללומדים (בהתאם למערך השיעור):

- "עצות וטיפים לראיונות עבודה" (כמספר המשתתפים).

מיקום המפגש ברצף הלימוד:

למרות שאין לשיעורים בערכה זו רצף מחייב, מומלץ לקיים מפגש זה לאחר מפגש "נוער עובד - זכויות וחובות".

חומר רקע למדריך:

כהכנה למפגש, מומלץ להיכנס לאתרים הנוגעים לעבודת נוער. קיימים אתרים רבים לחיפוש עבודה, להלן מספר דוגמאות:

<http://www.no-r.co.il/jobs>

<http://www.alljobs.co.il/SearchResultsGuest.aspx?page=1&position=®ion=&type=&freetxt=%u05D7%u05D5%u05E4%u05E9%202011>

<http://www.noarjob.co.il/index.php?goto=bep>

<http://www.careerjet.co.il/%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%94-%D7%9C%D7%A0%D7%95%D7%A2%D7%A8-%D7%93%D7%A8%D7%95%D7%A9%D7%99%D7%9D.html>

אתרים הנוגעים לחוקי עבודת בני-נוער: ראה מערך שיעור מפגש 7 "נוער עובד - זכויות וחובות".

מהלך השיעור:

זמן מומלץ	סוג הפעילות	נושא
2 דקות	מליאה	פתיחה
2-3 דקות	דיון במליאה	איתור מקומות עבודה
7 דקות	דיון במליאה	איתור מקומות עבודה (המשך)
2 דקות	דיון במליאה	חיפוש עבודה באינטרנט
5 דקות	דיון במליאה	שיקולים לבחירת מקום עבודה
12 דקות	פעילות	ראיון עבודה - הכנה
10 דקות	דיון במליאה	ראיון עבודה - הכנה (המשך) שאלות של המראיין
10 דקות	דיון במליאה	ראיון עבודה - הכנה (המשך) שאלות של המרואיין
15 דקות	סימולציה	סימולציית ראיון עבודה
10 דקות	דיון במליאה	התנהלות הראיון - כללי התנהגות בראיון עבודה
5 דקות	דיון במליאה	סיכום

פתיחה

מטרה: הלומדים יכירו את נושא המפגש.

זמן מומלץ:
2 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את נושא המפגש: "בוקר בא לעבודה" (שקף מספר 1).
אם בחרת ללמד מפגש זה לפני מפגש "עשינו עסק" העוסק ביזמות, ציין כי מפגש זה עוסק בעבודה שכירה ואילו המפגש הבא יעסוק ביזמות ובעבודה עצמאית. **הסבר** באופן כללי את ההבדל בין שתי צורות העסקה אלו.

איתור מקומות עבודה

מטרה: הלומדים יכירו דרכים לחיפוש עבודה.

זמן מומלץ:
2-3 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף מספר 2.

שאל: מי מכם עובד כיום או עבד בעבר?

שאל: איך השגתם את העבודה הזו?
אסוף תשובות - רשום על הלוח מקורות לחיפוש עבודה: כגון, דרך חבר, אינטרנט, מודעה בעיתון, מודעה על בית העסק וכו'.

שאל: אלו עוד רעיונות יש לכם לחיפוש מקורות עבודה?

איתור מקומות עבודה (המשך)

מטרה: הלומדים יכירו דרכים לחיפוש עבודה.

זמן מומלץ:
7 דקות

הנחיות לניהול המפגש

בסיום הדיון על מקורות להשגת עבודה, הצג את שקף מספר 3.

מידע נוסף: איתור מקומות עבודה

1. רשתות גדולות (מזון מהיר, בגדים וכו') - תמיד יעמדו בסטנדרטים ובזכויות המגיעות לבני-נוער. השכר עשוי להיות שכר מינימום. איך מגיעים למשרה זו? פניה ישירה לסניפי הרשת.
2. קייטנות - כדי להיות מדריך בקייטנה צריך לעבור קורס מד"צים ולהשיג תעודה (בתנועת נוער או במתנ"ס). איך מגיעים למשרה זו? בוגרי קורס מדצ"ים במתנ"ס יכולים להתקבל לעבודה. אם לא, צריך לחפש באופן עצמאי. מומלץ לפנות לעירייה, לבתי ספר וגנים, שהם מארגני הקייטנות הגדולים.
3. עירייה - עיריות רבות מציעות בקיץ מקומות עבודה בתשלום לבני נוער. ישנן עיריות שמקיימות ירדי תעסוקה ייעודיים לבני נוער לקראת הקיץ (מומלץ לברר).

4. מקום העבודה של ההורים - ארגונים גדולים רבים נוהגים לארגן תעסוקה (בתשלום) לילדי העובדים. העבודות מגוונות, ולא תמיד ניתן לבחור את סוג העבודה - חלוקת דואר, תיוק או מענה לטלפונים.
5. שירות התעסוקה - מקיים מדי שנה מבצע "תעסוקת תלמידים בחופשה". כדי להשתתף, צריך לגשת ללשכת התעסוקה הקרובה למקום המגורים החל מסוף חודש יוני, לקבל פנקס עבודה (כדאי להוציא בכל מקרה, גם אם יש לכם עבודה שלא דרך הלשכה) ולהירשם לחיפוש עבודה. יש לשים לב לשעות הקבלה המיוחדות לבני נוער.

חיפוש עבודה באינטרנט

מטרה: הלומדים יכירו דרכים לחיפוש עבודה.

זמן מומלץ:
2 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף מספר 4.

הסבר כי בשקף זה מוצג עמוד אינטרנט מתוך אתר No-R - אתר בו נערים "לוקחים יוזמה" בחיפוש אחר מקום עבודה.

שיקולים לבחירת מקום עבודה

מטרה: הלומדים יכירו דרכים לחיפוש עבודה.

זמן מומלץ:
5 דקות

הנחיות לניהול המפגש

שאל: לאחר שאיתרתם מספר מקומות עבודה אפשריים, איך תחליטו לאיזו עבודה לפנות קודם?, או: מהם השיקולים לבחירת מקום העבודה המועדף?
אסוף תשובות ורשום על הלוח (הצג את השקף רק בסוף הדיון).

הצג את שקף מספר 5.

מידע נוסף: שיקולים מרכזיים לבחירת מקום עבודה
גובה השכר, תנאים נלווים (כגון הוצאות נסיעה, ארוחה),
מרחק מהבית, שעות העבודה (מספר השעות, משמרות),
עניין בתפקיד.

ציין כי חלק ממידע זה ניתן לאסוף עוד לפני שמגיעים לראיון, מאתר האינטרנט של המעסיק או מחברים שעובדים או עבדו שם. במהלך ראיון העבודה עם המעסיק, חשוב לברר יותר לעומק את אותן נקודות שלא ניתן לברר מראש.

הסבר בי במצבים בהם יש מספר הצעות, חשוב שמבקש העבודה ישאל את עצמו האם יש מקומות עבודה אחרים מתאימים יותר, ויקבל את ההחלטה לאחר שקלול כלל הפרמטרים.

ראיון עבודה - הכנה

מטרה: הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

זמן מומלץ:
12 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף 6.

הסבר כי לראיון העבודה יש שתי מטרות:

- א. המטרה של המעסיק - לבדוק האם אתם מתאימים לו כעובדים.
- ב. המטרה שלכם - ללמוד על מקום העבודה והאם הוא מתאים לכם.

תלה על הקיר שני גיליונות נייר גדולים:

- בראש הגיליון הראשון רשום: "שאלות שהמעסיק עשוי לשאול אותי".
 - בראש הגיליון השני רשום (בצבע אחר): "שאלות שאני ארצה לשאול את המעסיק".
- בקש** מהמשתתפים לרשום על כל אחד מגיליונות נייר אלו את השאלות שנראות לו מתאימות ורלוונטיות. חלק טושים/לורדים בצבעים התואמים את צבעי הכותרות לצורך כתיבת השאלות.

ראיון עבודה - הכנה (המשך)

שאלות של המראיין

מטרה: הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

זמן מומלץ:
10 דקות

הנחיות לניהול המפגש

לסיכום (ורק אם לא כל השאלות שבשקף נרשמו על-ידי המשתתפים) **הצג** את שקף 7, עם שאלות המעסיק.

במידת הצורך, **הסבר** מדוע המעסיק רוצה לדעת את כל הפרטים האלו. **הדגש** כי מאוד חשוב לבוא מוכן לראיון.

הדגש את השאלה האחרונה ("למה אתה חושב שכדאי לי להעסיק דווקא אותך?"). כדאי לנצל שאלה זו כדי להציג את התכונות החיוביות ואת התרומה שהמראיין יכול לתרום למקום העבודה (חריצות, אחריות, קשר טוב עם אנשים, ניסיון בעבודת צוות וכדומה).

ראיון עבודה - הכנה (המשך)

שאלות של המראיין

מטרה: הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

הנחיות לניהול המפגש

חזור על אותו תהליך עם שאלות המראיינים.

לסיכום (ורק אם לא כל השאלות שבשקף נרשמו על-ידי המשתתפים) **הצג** את שקף 8.

ציין כי אפשר להגיע לראיון עבודה עם השאלות רשומות על פתק.

סימולציית ראיון עבודה

מטרה: הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

זמן מומלץ:
15 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף 9.

ערוך סימולציה של ראיון עבודה, בהתאם להנחיות המרואיין (מוצגות בשקף) ובהתאם להנחיות המראיין (ראה נספח א': "סימולציה לראיון עבודה - הנחיות למראיין"). לחילופין, באפשרותך להכין סימולציה אחרת שנראית לך מתאימה יותר.

להלן מספר הנחיות:

- א. **הזמן** מתנדב ואמור שאתה (המדריך) המראיין ושהראיון הוא לעבודה בקייטנה לילדים. בקש ממנו להתכונן 2-3 דקות לראיון, בהתאם לסיפור המקרה המתואר בשקף, ולחשוב מה ירצה לדעת על מקום העבודה.
- ב. **הנח** שני כיסאות במרכז החדר ובקש מהמשתתפים להתיישב מסביב, כך שיראו היטב הן את המראיין והן את המרואיין.
- ג. **הנחה** אותם לצפות בקפידה כדי שיוכלו לתת משוב למרואיין על התנהגותו בראיון.
- ד. **החל** בראיון בהתאם לדף ההנחיות. מומלץ להיעזר בשאלות שבשקף "שאלות צפויות בראיונות עבודה" (שקף מספר 8).
- ה. **תן** למרואיין הזדמנות להציג שאלות. אם אינו שואל בעצמו, פנה אליו ישירות ושאל אם יש לו שאלות לגבי העבודה.
- ו. בסיום הראיון **אמור** למרואיין שיש מספר מועמדים ואתה תחזור אליו תוך יומיים. היפרד ממנו בלחיצת יד.
- ז. **סיכום** הראיון - **שאל** את המרואיין איך הרגיש בראיון והאם, כתוצאה מהראיון, הוא מעוניין במשרה. כיצד לדעתו התרשם ממנו המראיין והאם, לדעתו, יש לו סיכוי טוב

לקבל את המשרה. בקש ממנו לספר איך הוא מעריך את התנהגותו בראיון (מה היה טוב והיכן נדרש שיפור או שינוי).

ז. לאחר מכן **שאל** את המשתתפים/הצופים: מה אתם חושבים על סיכוייו של המרואיין? מה בהתנהגותו קידם את סיכוייו ומה פגם בהם – לדוגמה: האם היה רגוע? האם זרם? האם זז בכיסא באי נוחות? הקפד מאוד למנוע הערות לעגניות ופוגעניות.

ח. **הוסף** את הערותיך והתרשמויותיך כמראיין: התייחס רק ציין קודם כל את הנקודות החיוביות בהתנהגות המרואיין ורק אחר כך הער הערות לגבי התנהגויות שהמרואיין מסוגל לשנותן. לדוגמה: לא תוכל לשנות בחור ביישן ולהפכו למוחצן על-ידי הסימולציה, אך תוכל להגיד משפטים כגון: "למרות הביישנות הטבעית שלך, שאלת את המעסיק שאלות טובות. אך למה נמנעת מלשאול על... שכחת? או הרגשת לא נוח לשאול שאלה כזו?" באופן כללי, כדאי להמעיט בהערות אישיות ולנצל את הסימולציה למתן הערות כלליות על התנהגות רצויה בזמן ראיון עבודה.

התנהלות הראיון - כללי התנהגות בראיון עבודה

מטרה: הלומדים ילמדו כיצד להתכונן לראיון עבודה וכיצד להתנהג בזמן הראיון.

זמן מומלץ:
10 דקות

הנחיות לניהול המפגש

אופציונאלי - הצג מאתר יוטיוב: סימולציות שונות בראיון עבודה, או איך מתכוננים לראיון עבודה.

הצג את שקף 10.

סכם את כללי ההתנהגות המרכזיים בראיון עבודה, בעזרת השקף (דבר באופן כללי ומבלי להתייחס למרואיין בסימולציה).

סיכום

זמן מומלץ:
5 דקות

הנחיות לניהול המפגש

- סכום:** במפגש זה עסקנו בהיבטים שונים להשגת עבודה, החל מחיפוש מקומות עבודה אפשריים וכלה בראיון עבודה, כולל התנסות בראיון.
- הדגש** כי הדבר החשוב ביותר לזכור הוא שיש להתכונן לראיון עבודה באופן רציני.
- בקש** מהמשתתפים משוב על השיעור והאם הם חושבים שהשיעור יעזור להם בעתיד.
- במידה ויש שאלות נוספות, נסה לענות כמיטב יכולתך.
- הפנה את המשתתפים לאתרי אינטרנט המיועדים לנוער, בהם גם הצעות עבודה וגם עצות לבני נוער המחפשים עבודה (גם לגבי התנהלות בראיונות עבודה).
- לסיום – חלק למשתתפים את הדפים "עצות וטיפים לראיונות עבודה".

נספח א': סימולציה לראיון עבודה - הנחיות למראיין (המדריך)

סיפור המקרה:

- הינך מרכז של קייטנות לילדים בכיתות א'-ב'.
- אתה מחפש מדריכים צעירים לקייטנה, לתקופת הקיץ.
- תפקיד המדריך הצעיר: לסייע למדריך המבוגר בהפעלות של הילדים, שמירה על שלומם וביטחונם וטיפול שוטף (לדוגמא: לדאוג שכולם יקבלו אוכל ושתייה בהפסקה ובארוחת צהריים, לדאוג שכל אחד ישתלב בפעילות וכו').
- הקייטנה פעילה בשעות 08:00-15:00 וכוללת: ארגון משחקים על-ידי המדריך, טיולים, ביקור בבריכת שחייה, צפייה בסרטים, בילוי בגן משחקים, עבודות יצירה וגם זמן למנוחה וארוחה.
- לקייטנה 3 מחזורים, כל מחזור בן שבועיים.
- אתה מחפש מדריך שיישאר לכל שלושת המחזורים.
- העבודה כוללת יום הכשרה והכנה למדריכים הצעירים.
- שכר צפוי - שכר מינימום לשעה.
- ביטוח לאומי והוצאות נסיעה ישולמו על-ידי המעסיק.

ברצונך ללמוד על המרואיין את הדברים הבאים:

- מידת הניסיון שלו עם ילדים, או לפחות מה היחס שלו לילדים? האם הוא אדם לבבי ונעים?
- האם המועמד הוא אדם אחראי? האם תוכל לסמוך עליו שידאג לילדים?
- האם הוא רציני ואמין ולא ינטוש אותך באמצע הקייטנה?
- האם הוא יקפיד להגיע בזמן בכל בוקר?

במידת הצורך, באפשרותך להוסיף פרטים כיד דמיוןך.